

1 Millä edellytyksillä avioeron voi saada?

Avioero myönnetään puolisoiden yhteisestä hakemuksesta (oikeudellisella, hallinnollisella tai notaarin

2 Mitkä ovat avioeron myöntämisperusteet?

Siviililain 373 §:n mukaan avioero voidaan myöntää

puolisoiden yhteisestä hakemuksesta

kun puolisoiden välit ovat pahasti rikkoutuneet eikä avioliiton jatkaminen ole mahdollista

toisen puolison hakemuksesta, kun tosiasiallista asumuseroa on jatkunut vähintään kaksi vuotta

toisen puolison hakemuksesta, jos hänen terveydentilansa tekee avioliiton jatkamisen mahdottomaksi.

3 Mitä laillisia vaikutuksia avioerolla on

3.1 aviopuolisoiden henkilökohtaisiin suhteisiin (esim. sukunimeen)

Aviopuolison asema päättyy, ja eronneet puoliset voivat mennä uudestaan naimisiin.

Kun avioliitto puretaan, puoliset voivat sopia avioliiton aikaisten sukunimien säilyttämisestä. Jos puoliset eivät pääse asiasta yhteisymmärrykseen,

tuomioistuim voi perustelluissa tapauksissa päättää, että puoliset säilyttävät avioliiton aikaiset nimensä. Jos puoliset eivät pääse asiasta yhteisymmärrykseen,

eikä asiasta ole tehty tuomioistuimen päätöstä, molemmat puoliset ottavat takaisin ennen avioliittoa käyttämänsä sukunimet.

3.2 omaisuuden jakamiseen puolisoiden välillä

Puolisoiden välinen aviovarallisuussuhde päättyy avioeron voimaantulopäivänä. Toinen puolisoista voi tai molemmat puoliset yhdessä voivat kuitenkin pyytää yhteisellä hakemuksella avioerotuomioistuimelta, että aviovarallisuussuhde katsotaan päättyneeksi tosiasiallisen asumuseron alkamispäivästä.

Jos avioliiton aikana kertyneen omaisuuden yhteisyyteen perustuva aviovarallisuusjärjestelmä päättyy avioliiton purkamiseen, entiset puoliset säilyvät yhteisomistajina ositukseen asti.

Osituksessa kumpikin puoliso ottaa haltuunsa oman omaisuutensa, minkä jälkeen yhteinen omaisuus jaetaan ja velat selvitetään. Puolisoiden osuus omaisuudesta määräytyy pääasiassa sen perusteella, missä määrin he ovat osallistuneet yhteisen omaisuuden hankintaan ja yhteisten velvoitteiden hoitamiseen. Ellei toisin todisteta, oletuksena on, että puoliset ovat osallistuneet yhtä paljon.

Riippumatta elatusvelvollisuudesta ja korvauksista se puolisoista, joka katsotaan syyttömäksi ja joka kärsii vahinkoa avioliiton purkaututtua, voi pyytää syylliseksi katsotulta puolisoilta korvausta. Toimivaltainen tuomioistuin ratkaisee pyynnön avioerotuomiossaan.

Avioerossa keskinäinen perintöoikeus lakkaa.

3.3 puolisoiden alaikäisiin lapsiin

Toimivaltainen tuomioistuin päättää avioeron julistamisen jälkeen eronneiden vanhempien ja alaikäisten lasten suhteista. Yleensä puoliset jakavat **lasten huoltajuuden** avioeron jälkeen. Tuomioistuin vahvistaa alaikäisen lapsen **kotipaikan**, jossa lapsi asuu pysyvästi, mutta lapsesta erilleen joutuvalla puolisoilla on oikeus henkilökohtaiseen siteeseen lapsen kanssa. Tuomioistuin vahvistaa myös kummankin puolison **osuden** lapsen elatukseen, koulutukseen ja ammattiopintoihin liittyvistä menoista.

Jos olosuhteet muuttuvat, toimivaltainen tuomioistuin voi muuttaa toimenpiteitä, jotka liittyvät eronneiden vanhempien alaikäistä lasta koskeviin oikeuksiin ja velvollisuuksiin, jos tätä pyytää toinen vanhemmista tai muu perheenjäsen, lapsi itse, lastensuojelulaitos tai viranomainen tai syyttäjä.

3.4 toisen puolison velvollisuuteen maksaa toiselle elatusapua?

Avioliiton purkautuessa puolisoiden välinen elatusvelvollisuus päättyy. Eronneella puolisoilla on oikeus elatukseen, jos tämä on tarpeen, koska hänellä on ennen avioliittoa, sen aikana tai vuoden kuluessa avioliiton purkamisesta aiheutunut työkyvyttömyys. Tämä koskee kuitenkin ainoastaan tilannetta, jossa työkyvyttömyys on aiheutunut avioliittoon liittyvistä syistä.

Elatusapua hakenut puoliso ei voi hakea lisäksi korvausta. Jos ainoastaan vastaajana oleva puoliso katsotaan avioerossa syylliseksi, kantajana oleva puoliso voi saada korvauksen. Korvaus myönnetään ainoastaan, jos avioliitto on kestänyt vähintään 20 vuotta.

4 Mitä lakitermi "asumusero" käytännössä tarkoittaa?

Romanian lainsäädäntö ei sisällä lakisääteisen asumuseron käsitettä, vaan ainoastaan tosiasiallisen asumuseron ja omaisuuden jakamisen käsitteet.

Asumusero on todistettava tuomioistuimessa. Jos se on kestänyt yli kaksi vuotta, se voi olla peruste avioeron myöntämiselle oikeudellisella menettelyllä.

5 Mitä edellytyksiä asumuseroon liittyy?

6 Mitä laillisia vaikutuksia asumuserolla on?

7 Mitä lakitermi "avioliiton mitätöinti" käytännössä tarkoittaa?

Avioliitto voidaan mitätöidä, mikäli jokin avioliiton solmimisen lainsäädännöllisistä edellytyksistä ei täyty. Avioliitto voidaan mitätöidä vain oikeuden päätöksellä. Mitätöinnillä on sekä tulevaisuuteen kohdistuvia että takautuvia vaikutuksia: sen myötä katsotaan, ettei avioliittoa ole lainkaan solmittu.

8 Millä edellytyksillä avioliiton voi mitätöidä?

Avioliitto voidaan joissakin tapauksissa katsoa ehdottomasti mitättömäksi seuraavien avioliiton solmimisen lainsäädännöllisten esteiden perusteella:

avioliiton solmimista koskeva tahto puuttuu

puolisot edustavat samaa sukupuolta

puoliso on jo naimisissa

puolisot ovat sukulaisia ylenevässä ja alenevassa polvessa tai sivusukulaisia neljänteen polveen saakka

puoliso kärsii mielisairaudesta tai kehitysvammasta

avioliitto solmitaan ilman tulevien puolisoiden suostumusta tai tällaista suostumusta ei ole ilmaistu lain edellyttämällä tavalla

puoliso on alle 16-vuotias

avioliiton tarkoituksena ei ole perheen perustaminen.

Avioliitto voi olla moitteenvaivaisesti mitätön myös seuraavista syistä:

avioliiton on solminut 16-vuotias alaikäinen henkilö lääketieteellisen lausunnon perusteella ilman vanhempien tai huoltajana toimivan vanhemman suostumusta tai huoltajan lupaa

avioliiton solmimista koskeva tahto puuttuu avioliiton solmimiseen liittyvä (toisen puolison henkilöllisyyttä koskeva) erehdys, petos tai väkivalta puoliso on väliaikaisesti arviointikyvytön

avioliitto solmitaan holhoojan ja hänen holhouksessaan olevan alaikäisen henkilön välillä.

9 Mitä laillisia vaikutuksia avioliiton mitätöinnillä on?

Mitättömäksi katsotun tai pätemättömän avioliiton hyvässä uskossa solminut henkilö säilyttää pätevässä avioliitossa olevan puolison aseman siihen asti kun mitätöintiä koskeva tuomioistuimen päätös tulee lopullisesti voimaan. Aviopuolisoiden varallisuussuhteisiin sovelletaan avioeroa koskevia säännöksiä.

Avioliiton mitätöinnillä ei ole vaikutuksia lapsiin, joilla on edelleen avioliitossa syntyneiden lasten asema. Vanhempien ja lasten välisiin oikeuksiin ja velvollisuuksiin sovelletaan avioeroa koskevia säännöksiä.

Kolmannet osapuolet voivat riitauttaa tuomioistuimen päätöksen, jossa avioliitto katsotaan mitättömäksi tai pätemättömäksi. Tällöin sovelletaan aviovarallisuussuhteen muodollisuuksia, avioehdon julkaisuutta ja avioehdon täytäntöönpanokelpoisuutta koskevia säännöksiä.

Kolmas osapuoli ei voi vastustaa avioliiton mitätöintiä sellaisen oikeustoimen perusteella, jonka osapuolena toinen puolisoista on ollut ennen avioliittoa, paitsi tapauksissa, joissa mitätöintiä tai pätemättömyyttä koskevat lakimääräiset julkisuusmuodollisuudet on täytetty tai kolmas osapuoli on muuta kautta tiennyt avioliiton mitättömyyden syistä ennen oikeustointa.

10 Mitä vaihtoehtoisia muita kuin juridisia keinoja avioeroon liittyvien asioiden ratkaisemiseksi on olemassa?

Sovittelu on vapaaehtoinen vaihe ennen tuomioistuin käsittelyä. Oikeusviranomaisilla on tuomioistuin käsittelyn aikana velvollisuus tiedottaa osapuolille sovittelumahdollisuuksista ja sovitteluun liittyvistä eduista.

Sovittelulla voidaan ratkaista puolisojen väliset erimielisyydet, jotka koskevat avioliiton jatkamista, lasten huoltajuutta, lasten kotipaikan määrittämistä tai elatusapua. Siinä voidaan ratkaista myös muita puolisojen välisiä erimielisyyksiä, jotka koskevat heidän lakisääteisiä oikeuksiaan. Sovittelija valvoo, ettei sovittelun tulos ole lasten parhaan edun vastainen ja kannustaa vanhempia keskittymään ensisijaisesti lasten tarpeiden ja vanhemman velvollisuuksien täyttämiseen sen varmistamiseksi, ettei asumus- tai avioero haittaa lasten kasvua ja kehitystä.

Sovittelua koskeva sopimus sisältää osapuolten keskinäisen yhteisymmärryksen lasten huoltajuudesta, elatusosuuksista ja kotipaikasta. Tuomioistuimen on hyväksyttävä sopimus, ja se on velvollinen tarkistamaan, että sopimus on lasten edun mukainen.

Jos molemmat puoliset suostuvat avioeroon, eikä heillä ole avioliitossa tai sen ulkopuolella syntyneitä tai adoptoituja alaikäisiä lapsia, avioliiton voi puolisojen suostumuksella julistaa purkautuneeksi avioliiton solmimispaikan tai puolisojen viimeisen yhteisen asuinpaikan väestötietojärjestelmän rekisterinpitäjä tai julkinen notaari, joka myös laatii puolisoille avioerotodistuksen.

Julkinen notaari voi julistaa avioeron myös tilanteessa, jossa puolisoilla on avioliitossa tai sen ulkopuolella syntyneitä tai adoptoituja alaikäisiä lapsia, mikäli puoliset ovat yhtä mieltä kaikista seikoista, jotka liittyvät lapsen nimeen, huoltajuuteen, kotipaikkaan, henkilökohtaisen siteen ylläpitämiseen sekä osuuksiin lapsen elatukseen, koulutukseen ja ammattiopintoihin liittyvistä menoista.

11 Minne avioero-/asumusero-/mitätöintihakemukset tulee lähettää? Mitä muodollisuuksia tähän liittyy ja mitkä asiakirjat hakemukseen tulee liittää?

Avioerohakemus jätetään **alueelliselle tuomioistuimelle**.

Maantieteellisesti toimivalta kuuluu sille tuomioistuimelle, jonka tuomiopiirissä puolisojen viimeinen yhteinen koti on. Jos puolisoilla ei ole ollut yhteistä kotia tai jos kumpikaan puolisoista ei enää asu sen tuomioistuimen tuomiopiirissä, jossa heidän viimeinen yhteinen kotinsa on sijainnut, hakemus jätetään vastaajana olevan puolison kotipaikan toimivaltaiseen tuomioistuimeen. Jos vastaajalla ei ole kotia Romaniassa ja romanialaisilla tuomioistuimilla on kansainvälinen toimivalta, hakemus jätetään kantajana olevan puolison kotipaikan toimivaltaiseen tuomioistuimeen. Jos kummallakaan osapuolella ei ole kotipaikkaa Romaniassa, he voivat sopia jättävänsä hakemuksen mihin tahansa alueelliseen tuomioistuimeen Romaniassa. Jos asiasta ei pystytä sopimaan, avioerohakemus jätetään Bukarestin kaupungin 5. sektorin tuomioistuimeen.

Avioerohakemuksessa on oltava tuomioistuin käsittelyä koskevan hakemuksen tavanomaiset tiedot sekä alaikäisten lasten nimet. Siihen on liitettävä avioliittotodistus, jäljennöskä alaikäisten lasten syntymätodistuksista sekä mahdollisesta sovittelussa syntyneestä yhteisymmärryksestä.

Jos avioerohakemus tehdään yhteisestä sopimuksesta, molemmat puoliset allekirjoittavat sen tai sen allekirjoittaa yhteinen edustaja, jolla on oikeaksi todistettu erityisvaltakirja. Jos edustaja on asianajaja, hän todistaa puolisojen allekirjoitukset lain mukaan oikeiksi.

Osapuolten on tultava henkilökohtaisesti tuomioistuimeen, paitsi silloin, kun toinen puolisoista suorittaa vapausrangaistusta, hän on estynyt vakavan sairauden takia, hänelle on asetettu kieltotuomio, hänellä on asuinpaikka ulkomailla, tai muussa vastaavassa tilanteessa, joka estää puolisoa olemasta henkilökohtaisesti paikalla. Tällöin asianosaista voi edustaa tapauksen mukaan asianajaja, edustaja, holhooja tai uskottu mies. Jos kantajana oleva puoliso jättää saapumatta ensimmäisen asteen tuomioistuimeen oikeudenkäyntiajan kohtana, ja paikalla on ainoastaan vastaajana oleva puoliso, hakemus katsotaan perusteettomaksi.

Avioerotuomioistuin päättää asioista, jotka liittyvät lapsen huoltajuuteen, osuuksiin lapsen elatukseen, koulutukseen ja ammattiopintoihin liittyvistä menoista, kotipaikkaan ja henkilökohtaisen siteen ylläpitämiseen, vaikka tätä ei olisi pyydetty avioerohakemuksessa.

Avioliiton ehdotonta mitätöintiä koskevan kanteen voi nostaa kuka tahansa asianosainen. Avioliiton mitätöintiä koskeva kanne on henkilökohtainen, eikä sitä siirretä perillisille. Jos kanteen on alun perin nostanut toinen puolisoista, perillinen voi kuitenkin jatkaa sitä.

12 Voiko asian hoitamiseen saada oikeusapua?

Oikeusapua voi saada julkisesta oikeusavusta yksityisoikeudellisissa asioissa annetussa erityisasetuksessa nro 51/2008, sellaisena kuin se on hyväksytty muutettuna ja täydennettynä lailla nro 193/2008, säädetyillä edellytyksillä.

Oikeusapua voi saada yhdessä tai useammassa seuraavista muodoista: asianajajan apu, asiantuntijan, kääntäjän tai tulkin palkkion maksaminen, haastemiehen palkkion maksaminen, vapautus oikeudenkäyntimaksuista tai niiden alentaminen, järjestäminen tai lykkääminen.

Jotta henkilö voi saada oikeusapua, hänen nettomääräisten kuukausittaisen keskitulonsa on oltava kahden hakemuksen jättämistä edeltäneen kuukauden ajalta alle 300 leuta perheenjäsenä kohden. Jos tulot ovat 300–600 leuta, julkista oikeusapua annetaan 50 prosenttia. Julkista oikeusapua voidaan antaa suhteessa hakijan tarpeeseen myös muissa tilanteissa, joissa tosiasialliset tai arvioidut oikeudenkäyntikustannukset estävät oikeuspuolijan toteutumisen.

Tämä koskee myös tilanteita, jotka johtuvat hakijan asuinmaana olevan jäsenvaltion ja Romanian elinkustannusten eroista.

13 Voiko avioero-/asumusero-/mitätöintipäätökseen hakea muutosta?

Uuden siviiliprosessilain mukaan tuomioon voi hakea muutosta 30 päivän kuluessa sen tiedoksi antamisesta.

14 Millä tavoin tulee menetellä jos halutaan, että toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antama avioero-/asumusero-/mitätöintipäätös tunnustetaan tässä jäsenvaltiossa?

Avioerotuomion tunnustamiseen sovelletaan asetusta (EY) N:o 2201/2003. Hakemus jätetään vastaajana olevan puolison Romaniassa sijaitsevan koti- tai asuinpaikan toimivaltaiseen tuomioistuimeen. Jos vastaajan asuinpaikka ei ole tiedossa, hakemus jätetään kantajan koti- tai asuinpaikan toimivaltaiseen tuomioistuimeen.

15 Minkä tuomioistuimen puoleen tulee kääntyä, jos halutaan vastustaa toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antaman avioero-/asumusero-/mitätöintipäätöksen tunnustamista tässä jäsenvaltiossa? Mitä menettelyä tällaisissa tapauksissa sovelletaan?

Tunnustamiseen voi hakea muutosta alueen toimivaltaiselta muutoksenhakutuomioistuimelta tai Romanian korkeimmalta oikeudelta (*Înalta Curte de Casație și Justiție*).

16 Mitä lakia sovelletaan avioeroasiassa silloin kun puoliset eivät asu tässä jäsenvaltiossa tai ovat eri maiden kansalaisia?

Määrittääkseen, mitä lakia kansainvälisen yksityisoikeuden alaan kuuluviin oikeussuhteisiin sovelletaan, romanialainen tuomioistuin soveltaa *tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta avio- ja asumuseroon sovellettavan lain alalla 20 päivänä joulukuuta 2010 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1259/2010* säännöksiä tai siviililain 2957 §:ää ja sitä seuraavia pykäläiä.

Puoliset voivat valita sen valtion lain, jossa heidän yhteinen asuinpaikkansa sijaitsee tai viimeisin yhteinen asuinpaikka on sijainnut (mikäli vähintään toinen heistä asuu siellä sovellettavan lain valinta-ajankohtana), jonka kansalainen toinen puolisoista on tai jonka alueella puoliset ovat asuneet vähintään kolme vuotta. He voivat myös valita Romanian lain.

Jos puoliset eivät tee tätä valintaa, sovelletaan sen valtion lakia, jossa puolisoitten yhteinen asuinpaikka sijaitsee tai viimeisin yhteinen asuinpaikka on sijainnut (mikäli vähintään toisella heistä on asuinpaikka kyseisen valtion alueella avioerohakemuksen jättämisaikana). Jos toisella puolisoista ei ole lainkaan virallista asuinpaikkaa, sovelletaan sen valtion lakia, jonka kansalaisia puoliset ovat avioerohakemuksen jättämisaikana tai jos puoliset eivät ole saman valtion kansalaisia, sen valtion lakia, jonka kansalaisuus heillä molemmilla on viimeksi ollut (mikäli vähintään toisella heistä on kyseisen valtion kansalaisuus avioerohakemuksen jättämisaikana). Muissa tapauksissa sovelletaan Romanian lakia.

Päivitetty viimeksi: 03/12/2015

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.